

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres referanse:
25/3657

Vår referanse:
25/147675 - 5

Sted, dato:
Oslo, 06.10.2025

Politidirektoratets høringssvar Høring - forslag om å utvide adgangen til informasjonsdeling ved skolebytte i opplæringsloven og privatskoleloven

Innledning

Politidirektoratet viser til Kunnskapsdepartementets høringsnotat av 16. juni 2025 om forslag om å utvide adgangen til informasjonsdeling ved skolebytte i opplæringsloven og privatskoleloven. Høringsfristen er 10. oktober 2025.

Politidirektoratet har forelagt høringen for politidistriktene og Kripes. Politidirektoratet har mottatt innspill fra politidistriktene Oslo, Øst og Agder. Mottatte innspill følger vedlagt dette høringssvaret.

Kort om høringen

Departementet foreslår å utvide adgangen til informasjonsdeling om elever ved skolebytte. Departementet foreslår at det ved skolebytte innenfor samme skoleslag og ved overgang til videregående opplæring kan deles personopplysninger om elever som er nødvendige for å ivareta medelevers skolemiljø og ansattes arbeidsmiljø. Forslaget til regler gjelder offentlige skoler og private grunnskoler etter opplæringsloven § 22-1 og skoler godkjent etter privatskoleloven.

Politidirektoratets merknader

Til 4.1 Behovet for en utvidelse av delingsadgangen

Politidirektoratet støtter departementets vurdering om at det er behov for å utvide delingsadgangen og viser til Oslo pd sitt høringsinnspill, som peker at på overgangssituasjoner kan gjøre unge sårbare og at mangelfull informasjonsflyt kan bidra til at viktige tiltak forsinkes eller faller bort. Når viktige opplysninger om bekymring, behov og iverksatte tiltak ikke følger eleven til ny skole, erfarer det at det kan øke risikoen for utenforskap, uønsket adferd, skolefravall og i verste fall kriminalitet. Oslo pd mener at en tydeligere og mer forpliktende adgang til informasjonsdeling vil kunne styrke kontinuitet i oppfølgingen, gi skolene et bedre grunnlag for tidlig innsats og bidra

til et mer helhetlig kriminalitetsforebyggende arbeid. Politidirektoratet tiltrer denne vurderingen.

Det vises også til Agder pd sitt innspill. Agder pd støtter forslaget og peker på behovet for å tydeliggjøre ansvaret for informasjonsdelingen. Agder pd tar til orde for at det bør komme tydelig frem at skolen eleven bytter fra også plikter å gjøre en vurdering om deres informasjon om eleven knyttet til skole- og arbeidsmiljø skal videreføres til ny skole. Dette kommer som et tillegg til at ny skole kan innhente opplysninger fra skolen eleven bytter fra. Politidirektoratet tiltrer denne vurderingen.

Det vises også til Øst pd sitt innspill, som støtter departementets forslag og vurderer at utvidet adgang til informasjons-delning ved skolebytte vil være et viktig verktøy for å styrke forebyggingsarbeidet og bidra til tryggere skolemiljøer. Informasjonsdeling ved skolebytter gir tilgang til nødvendig informasjon tidlig, slik at skolen kan planlegge klassesammensetninger og tiltak som reduserer risiko for konflikter og negativ utvikling. Øst mener dette også kan være et viktig tiltak for å hindre rekruttering til kriminelle nettverk.

Til 4.2 – Hvilke formål skal gi mulighet til å dele opplysninger uten samtykke og 4.3 - Begrensning av delingsadgangen til nærmere angitte formål (skolemiljø og arbeidsmiljø)

Politidirektoratet støtter departementets vurdering om at det bør klargjøres til hvilke spesifikke formål det kan deles informasjon. Det er en kjent utfordring at regler om taushetsplikt og informasjonsdeling oppleves vanskelig å tolke, og at uklare regler oftere fører til en vegring om å dele opplysninger, heller enn ukritisk deling av informasjon. Dersom lovendringen skal ha ønsket effekt er det etter Politidirektoratets syn nødvendig med klare presiseringer om når det kan deles informasjon for at informasjonsdelingen skal få verdi som forebyggende eller avvergende virkemiddel. Det vises her til Oslo pd sitt innspill, som fremhever at regelverket klart bør angi hvilke typer informasjon som kan deles, hvem som kan dele den, og hvordan ansvaret for informasjonsflyten skal fordeles for å ivareta både elevens personvern og skolens ansvar.

Politidirektoratet vurderer at det særlig bør åpnes for å dele informasjon med formål om å forebygge volds- og trusselproblematikk i et sikkerhetsperspektiv. Dette vil være et formål som vil ha stor betydning for sikkerheten for eleven selv, medelever og ansatte, og bør være ett av de oppgitte hovedformålene. Dette kan være, som nevnt i høringsnotatet, opplysninger som omhandler utfordringer med skolemiljøet på grunn av en elevs voldelige atferd, trusler eller lignende, og hvor det antas at skolemiljø-utfordringene kan fortsette ved ny skole og påvirke skolemiljøet negativt. Et slikt formål et sentralt utgangspunkt for å ramme inn delingsadgangen og kan, som departementet viser til, eksempelvis benyttes til å sikre at elever ikke kommer i samme klasse, noe som vil være av både forebyggende og sikkerhetsmessig verdi.

Politidirektoratet mener formålet også må gjelde for deling av informasjon om for eksempel konflikter mellom elever eller elevgrupper som ikke hittil innebærer vold, som eksempelvis ved alvorlige tilfeller av mobbing og trakassering. Det samme gjelder informasjon om eksempelvis digitale seksuallovbrudd eller annen grenseoverskridende adferd. Fellesnevneren er at dette er forhold som politiet erfarer ofte leder til, eller er årsak til, hevn, vold, eller trusseltematikk. Her vil formålet ha en mer uttalt forebyggende verdi.

Det samme gjelder opplysninger omkring elevens tilknytning til oppbevaring eller omsetning av rusmidler. Det vises her til Oslo pd sitt høringsinnspill om knytning mellom befatning av rusmidler og risiko for konflikter, trusler og vold.

Det sentrale ved informasjonsdelingen må være at informasjonen må ha verdi for å kunne sette inn adekvate tiltak tidsnok ved skolebytte, til at man kan forhindre uønskede hendelser. En lovendring på dette området vil, slik Politidirektoratet vurderer det, være verdifullt der deling av informasjon kan ha en kriminalitetsforebyggende effekt.

Med hilsen

Kristin Elnæs
Seksjonssjef

Anne Merete Ansok
Politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringsinnspill - forslag om å utvide adgangen til informasjonsdeling ved skolebytte i opplæringsloven og privatskoleloven - Agder politidistrikt

Høringsinnspill - forslag om å utvide adgangen til informasjonsdeling ved skolebytte i opplæringsloven og privatskoleloven - Oslo politidistrikt

Høringsinnspill - forslag om å utvide adgangen til informasjonsdeling ved skolebytte i opplæringsloven og privatskoleloven - Øst politidistrikt

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Deres referanse:
25/147675-2

Vår referanse:
25/159923 - 2

Sted, dato:
Kristiansand, 02.10.2025

Høring - forslag om å utvide adgangen til informasjonsdeling ved skolebytte i opplæringsloven og privatskoleloven

Agder politidistrikt støtter utvalgets forslag om lovendring slik at skolene ved skolebytter gis mulighet til å dele informasjon som er nødvendig for å ivareta medelevers skolemiljø og ansattes arbeidsmiljø.

Politiet har gjennom sitt lovverk både plikt og mulighet til å dele informasjon for å avverge og forebygge kriminalitet, og for å sette andre i stand til å utøve sin virksomhet på best mulig måte. Ny lovendring i opplæringslova og privatskolelova vil gi skolene ved skolebytte mulighet til å sette i gang tiltak for å forebygge utrygge skole- og arbeidsmiljø på skolene herunder et viktig tiltak i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Vi har flere eksempler på hvor viktig det er å dele informasjon med skolene slik at de kan gjøre tiltak for å sikre et godt skole- og arbeidsmiljø for alle elever og ansatte. Disse eksemplene er knyttet til elevers bruk av vold, trusler, bruk og omsetning av narkotika. Denne informasjonsdelingen har medført at skolene har endret sammensetningen av elever på skolene og i klassene, økt vaksentettheten når det har vært nødvendig og igangsatt tverretattlig samarbeid tidlig nok, med barnets beste og skole-/arbeidsmiljø i fokus. Slik vi har forstått dagens lovverk kan ikke skolene dele informasjon om elevers tilknytning til kriminalitet ved skolebytter dersom det ikke foreligger samtykke. Det betyr at alt det forebyggende arbeidet, også det tverretattlige samarbeidet, som har vært rundt eleven på den gamle skolen, ikke videreføres til ny skole. Det betyr at eleven får starte med blanke ark på ny skole. Det er først når det begås et nytt straffbart forhold som politiet deler med skolen at skolen gis mulighet til å sette inn tiltak. Det er ikke til barnets beste og heller ikke til skolemiljøets eller arbeidsmiljøets sitt beste. Erfaringsmessig fortsetter eleven med sin adferd på ny skole. Dette gir både nye tapsopplevelser for eleven og går samtidig utover andre elever og ansatte ved ny skole.

Politiet er den aktøren som har størst mulighet til å dele informasjon med andre og her følger en kort oversikt over hvilke kriterier som ligger til grunn for informasjonsdeling til blant annet skolesektoren; Politiet er pålagt etter lov å samarbeide med andre, jf politiloven § 2, og i politiinstruksen § 15-1 presiseres det at politiet plikter å innlede samarbeid med skolene og snarest underrette skolesektoren om forhold av antatt interesse for dem. Disse to bestemmelsene sier at politiet plikter å ta initiativ til samarbeid og at vi plikter å dele informasjon.

Deling av informasjon beskrives i politiregisterloven og det vises særlig til §§ 27,30 og 31. Sentrale vurderingskriterier er at når vi deler informasjon må det være "nødvendig" og "forholdsmessig". Politiet kan dele informasjon av egen interesse for å forebygge eller avverge lovbrudd, eller i andres interesser for å fremme deres oppgaver eller hindre at deres virksomhet utføres på en uforsvarlig måte. Politiregisterloven § 27, fjerde ledd, er en sentral bestemmelse som sier at politiet kan dele informasjon med dem vi har inngått et kriminalitetsforebyggende samarbeid med.

Kunnskapsdepartementet ber om innspill til hvilke kriterier som bør ligge til grunn ved deling av informasjon. Basert på politiets lovverk og erfaringer foreslås følgende:

- ✓ For å sikre at skolene deler informasjon ved skolebytter bør det komme tydelig frem at skolen eleven bytter fra også plikter å gjøre en vurdering om deres informasjon om eleven knyttet til skole- og arbeidsmiljø skal videreføres til ny skole. Dette kommer som et tillegg til at ny skole kan innhente opplysninger fra skolen eleven bytter fra.
- ✓ Kriterier for hvilken informasjon som deles bør være basert på en nødvendighetsvurdering ut ifra formålet om å legge til rette for et godt skole- og arbeidsmiljø. Det favner bredt og sikrer at både kriminalitet og mobbing ivaretas. Sett fra politiets perspektiv er det ønskelig at det alltid deles informasjon om gjentatt kriminalitet og alvorlig kriminalitet, særlig knyttet til vold, trusler og bruk og omsetning av narkotika, og om tilknytning til kriminelle miljøer. I praksis vil det være slik at gammel skole deler informasjon de har fått av politiet med ny skole, og at ny skole da vil innhente ytterligere informasjon fra politiet. Det gir politiet anledning til å gi oppdatert informasjon til ny skole.

Med hilsen

Grete Pedersen

*Fag- og opplæringsansvarlig
kriminalitetsforebygging*

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Kopi:

*Susanne Moe
Zachariassen*

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Deres referanse:
25/147675 - 2

Vår referanse:
25/160021 - 2

Sted, dato:
Oslo, 25.09.2025

Høring - forslag om å utvide adgangen til informasjonsdeling ved skolebytte i opplæringsloven og privatskoleloven

1. Innledning

Oslo politidistrikt ønsker å takke for muligheten til å gi innspill til høringen om forslag til utvidelse av adgang til informasjonsdeling ved skolebytte. Gjennom vårt daglige arbeid opplever vi at tett og tillitsfullt samarbeid mellom skole, politi og andre relevante instanser som er avgjørende for å avdekke, følge opp og støtte barn og unge i utsatte situasjoner.

Oslo politidistrikt stiller oss positive til departementets forslag om å innføre lovendringer som utvider adgangen til informasjonsdeling om elever ved skolebytte. Etter vår erfaring er nettopp overgangssituasjoner sårbare. Vi ser at mangelfull informasjonsflyt kan bidra til at viktige tiltak forsinkes eller faller bort, noe som kan svekke både elevens mulighet for god oppstart på ny skole og samfunnets evne til å forebygge uønsket utvikling. Når viktige opplysninger om bekymring, behov og iverksatte tiltak ikke følger eleven til ny skole, ser vi at det kan øke risikoen for utenforskap, uønsket adferd, skolefravall og i verste fall kriminalitet. En tydeligere og mer forpliktende adgang til informasjonsdeling vil derfor kunne styrke kontinuitet i oppfølgingen, gi skolene et bedre grunnlag for tidlig innsats og bidra til et mer helhetlig kriminalitetsforebyggende arbeid.

Dette høringssvaret vil begrenses til å omtale de punkter vi mener er direkte relevante for vårt arbeid som kriminalitetsforebyggende politi, de punkter vi anser å tangere vårt fagområde og/ eller erfaringer vi har opparbeidet oss gjennom tett samarbeid med skolene.

4.2 Hvilke formål skal gi mulighet til å dele opplysninger uten samtykke

I tråd med departementets presisering anses denne utvidede delingsadgangen hensiktsmessig, når formålet er å ivareta medelevers skolemiljø og ansattes arbeidsmiljø (a). Dersom formålet primært er å ivareta eleven selv, altså legge til rette for tilpasning av opplæringen (b), bør deling fortsatt forutsette samtykke. Dette skillet er avgjørende for å sikre elevens integritet og rett til selvbestemmelse.

4.3 Begrensning av delingsadgangen til nærmere angitt formål (skolemiljø og arbeidsmiljø)

I avsnitt to blir det nevnt flere eksempler som "konflikter mellom elever eller elevgrupper som ikke innebærer vold. Mobbing og trakassering som ikke innebærer vold eller trusler kan også ha store konsekvenser for elever".

Erfaringsmessig har vi erfart et økende problem i samfunnet blant unge knyttet til seksuelle handlinger og overgrep. Dette er en problemstilling som i enkelte tilfeller også vil kreve samarbeid for å ivareta, og legge til rette for enkelte elever. I dette avsnittet vil det være hensiktsmessig å presisere denne type problemstilling sammen med de øvrige nevnte.

I avsnitt fire står følgende "Ber om høringsinstansenes syn på om delingsadgangen heller bør begrenses til et formål om å forebygge volds- og trusselproblematikk. Formålet vil da kunne begrenses til deling av informasjon for å beskytte medelever og ansattes sikkerhet". Som det skrives i høringsnotatet, vil dette innebære at det eksempelvis ikke kan deles informasjon om russalg knyttet til skolens områder. Det vil heller ikke kunne deles informasjon rundt seksuell trakassering/ handlinger, eller hendelser som grenser opp mot seksuelle overgrep (fysisk og via sosiale medier). Eksempler som nevnt i første avsnitt.

Hva gjelder russalg generelt, herunder på skolens områder, er Oslo politidistrikts erfaring at omsetning av narkotika innebærer makt og posisjonering- utført av individene som selger. Dette kan omtales som "gatekapital" (W. Pedersen, 1991). I dette tilfellet kan en legge til grunn at selgerne er enkeltelever ved skolene. For å oppnå denne "kapitalen" har enkelte elever opparbeidet seg et rykte. Dette kan gjøres i skoletid så vel som på fritid, herunder på digitale plattformer. Poenget er at det tas med inn i skolehverdagen og således vil kunne påvirke det psykososiale miljøet på skolen for andre elever (jf opplæringsloven kapittel 12).

Oslo politidistrikts erfaring er at russalg, vold og trusler henger tett sammen. Bæring av kniv for beskyttelse er noe vi ofte ser har en klar sammenheng med nevnte problematikk. For at det kriminalitetsforebyggende arbeidet i skolen skal kunne utføres på en grundig måte, uten hindringer i lovverk om deling av personopplysninger, ser Oslo politidistrikt det som en betydelig fordel om delingsadgangen også omfatter formålet om å ivareta medelevers skolemiljø og ansattes arbeidsmiljø.

4.4 Hvilke personopplysninger skal kunne deles for å oppnå formålet?

Oslo politidistrikt anser nødvendighetsvilkåret som klokt å opprettholde. Etter vårt syn vil det, som nevnt i høringsnotatet, kunne bidra til at avgiverskolen kan dele informasjon og at det ikke pålegges skolene.

Oslo politidistrikts erfaring er at det i de åpenbare situasjonene ikke er noen spørsmål rundt deling av informasjon. Det er særlig i de komplekse grensesakene at det kan være utfordrende å avgjøre hva som faktisk er nødvendig å dele, og her vil tydelige avklaringer av formålet være avgjørende for å sikre en ensartet og sikker praksis. Vår erfaring tilsier at deling av informasjon og vurderinger av hva som er nødvendig informasjon, praktiseres ulikt fra skole til skole i dag. Vi vil påpeke viktigheten av at formålet er avklart mellom skolene, slik at en unngår diskusjoner rundt hva som er "nødvendig informasjon". Dette for å unngå usikkerhet eller uensartet praktisering.

Det er også viktig, i tråd med departementets presisering i punkt 4.2., at denne utvidede delingsadgangen bare gjelder når formålet er å ivareta medelevers skolemiljø og ansattes arbeidsmiljø (a). Dersom formålet primært er å ivareta eleven selv, altså legge til rette for tilpasning av opplæringen (b), bør deling fortsatt forutsette samtykke. Dette skillet er avgjørende for å sikre elevens integritet og rett til selvbestemmelse. Samtidig er det viktig at en slik utvidelse skjer innfor tydelige rammer. For å ivareta både elevens personvern og skolens ansvar, bør regelverk klart angi hvilke typer informasjon som kan deles, hvem som kan dele den, og hvordan ansvaret for informasjonsflyten skal fordeles mellom avsender- og mottakerskole.

Tydelighet rundt disse punktene vil bidra til å skape trygghet hos elever, foresatte og samarbeidende instanser, og samtidig sikre at ordningen fungerer etter hensikt i et kriminalitetsforebyggende perspektiv.

Oslo politidistrikt anbefaler at for eksempel følgende typer opplysninger bør deles:

- voldshistorikk eller trusler
- pågående konflikter mellom elevgrupper
- forhold som kan true trygghet eller læringsmiljø (salg av rusmidler, bæring av våpen, seksuell trakassering/ handlinger, alvorlig mobbing eller trakassering m.v.).

Mindre alvorlige eller utdaterte forhold bør ikke deles. For å unngå unødig stigmatisering av elever må det sikres at opplysninger kun gjøres tilgjengelige for ansatte med tjenstlig behov.

Med hilsen

Bjørn Erik Øvrum
Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vik
0125 OSLO

Deres referanse:
25/147675-2

Vår referanse:
25/160002 - 2

Sted, dato:
Ski, 06.10.2025

Høring - forslag om å utvide adgangen til informasjonsdeling ved skolebytte i opplæringsloven og privatskoleloven

Øst politidistrikt støtter departementets forslag til endringer i opplæringsloven § 25-1 og privatskoleloven § 7-9. En utvidet adgang til informasjonsdeling ved skolebytte vil etter vår vurdering være et viktig verktøy for å styrke forebyggingsarbeidet og bidra til tryggere skolemiljøer.

Behov for tidlig og helhetlig informasjon

Tidlig kjennskap til elever med historikk knyttet til vold, trusler eller tilknytning til kriminelle miljøer er avgjørende for å kunne sette inn riktige tiltak – både i skolen og i samarbeid med politiet og andre tjenester. Manglende informasjon kan føre til at forebyggende arbeid blir satt inn for sent. Når skoler får tilgang til nødvendig informasjon tidlig, kan de planlegge klassesammensetninger og tiltak som reduserer risiko for konflikter og negativ utvikling. Dette kan også være et viktig tiltak for å hindre rekruttering til kriminelle nettverk.

Balanse mellom personvern og sikkerhet

Det er viktig å verne elevenes personvern, men hensynet til tryggheten for elever og ansatte må veie tungt der det foreligger risiko for alvorlige hendelser. Vi støtter derfor forslaget om at deling av opplysninger skal bygge på en konkret nødvendighetsvurdering som eksempelvis kan være knyttet til vold, trusler, alvorlige konflikter eller tilknytning til kriminelle miljøer. Opplysninger som ikke er relevante, bør ikke deles.

Praktiske rutiner for deling

For at delingsadgangen skal få ønsket effekt, bør det etableres klare rutiner og strukturer for samarbeid mellom skole, politi (der det er nødvendig), barnevern og helse. Faste møteplasser og samhandling innenfor eksisterende modeller som SLT eller politiråd vil kunne bidra til at informasjon brukes systematisk og forebyggende. Politiet kan bidra med kompetanse på risikovurdering og tverretattlig oppfølging i saker der det er alvorlig bekymring.

Med hilsen

Ove Furseth

Politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Kopi:

Rasab Shazad Ahmad